

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Dissapte 4 de Juny de 1898

Núm. 3565

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3.50
En provincies trimeses. 10.00
Extranjer y Ultramar. 12.00
Anònims, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

De la marina catalana

Tractantse de un poble tant industriós y comercial com ha sigut sempre lo poble catalá, es evident que no podia en cap manera prescindir de la marina al intentar extendre sas relacions a determinadas nacionalitats per aixó veyém a Catalunya progressar en aquest ram ja desde'l temps de la dominació dels alarbs que tant influien en los progressos de la civilitació.

Las ensenyanças recollidas d'aquella gent y la necessitat d'armar barcos en corso, en defensa dels pirates que invadian lo Mediterrani fent del tot impossible lo comerç marítim, despertaren a Catalunya de son somni obligantla a millorar rápida y notablement sa marina.

Los historiadors seyalen las darrerías del sigle IX com a fonament de la verdadera marina de guerra catalana. Ab tot, ja a comensaments del mateix sigle ecorregné un fet memorable realizat per en Armengol de Moncada qui, després de armar alguns vaixells, atacá valerosament als pirates moros que s'havien ensenyorit de las Balears, logrant expolarlos d'aquellas islas. Escarmentats ab aytal derrota, fugiren llavors envers Córcega y Cerdenya saquejant per complet aquellas islas y emportantse alguns captius; mes en Armengol se havia quedat ab sas naus al agüeyt en ayguas de Mallorca y las empaytá quan retornavan carregadas ab riquissimas presas fent via cap al Africa, derrotantlas, prenentlos hi vuyt vaixells y gran part d'efectes y arrancant de sas garras a cinch cents captius.

En lo sigle IV havia ja prés grau impuls la marina mercant de Catalunya y se treballava molt en los arsenals de Barcelona y Tarragona.

Los catalans adquiriren gran renom ab sos bastiments de remís. Los barcos majors, anomenats «galio-tas», «goletas» y «lenys», se destinavan pera la lluyta y las «nous», «burcias» y «tartanas» servían pera'l transport de gueviures, caballs y máquines de guerra.

Durant lo sigle XIV arribá l'art naval a molt alt grau de perfecció y en tal temps se distingiren las embarcacions molt amplas y aplastadas, conegudas ab lo nom de «cocas». També estaren llavors molt en boga los «bergantins» y las «góngolas», «barcas» y «fustas». Los «galeras», «galeotas», «lenys» y «caetias», n'erán los barcos predilectes pera'l corso y pera la guerra.

La marina mercant prestava son auxili poderós a la marina de guerra, ja que en cas necessari los barcos destinats al tráfeh mercantil quedavan ab petites modificacions convertits en disposició de servir pera la lluyta y en mes d'una ocasió oferí Barcelona sos subsidis navals, tant a sos comptes, com a sos reys.

Avuy, que la més íntime é injusta de las guerras obliga a Espanya a defensar l'honra de son nom gloriós y la integritat del territori, lo govern espanyol, com portantnos reminiscencias d'aquella época llo-nyana, converteix també molt acertadament los vapors mercants en auxiliars valiosos de la marina de guerra. Sólcan'l mar, agermanadas, abduas marines, issant ensemps la senyera de la Patria y l'ona remorejant resa eternament per son triomf y per sas glorias.

Lo mon enter fica tota sa atenció en nostra marina. Confíem en ella y fém voís perquè sápigam continuar, com sabra sens dupte, la fática, enteresa y valentia tradicionals de nostre benivolguda terra.

FRANCESC MARULL.

Espanya y sas colonias

en temps de sos grans dominis

AMÉRICA

Las possessions espanyolas estavan subjectes a dos Virreys encarregats a la vegada dels governs civil y militar del Méjich y del Perú. Invertits además ab lo dret de administrar justicia presidían las audiencias ó tribunals superiors que residían en Méjich y Lima y que jutjavan totes las causas civils y militars. Se podia apelar de sas sentencias al *Concell d'Indias*, pero l'alley resultava impotent contra el fonsa de las distancies, que s'oposava a total intervenció regular d'aquell tribunal supremi y feya casi absoluta la autoritat dels Virreys. Devegadas fins deixavan d'executar-se las ordres mes terminants que de Madrid venían. En aqueixos cassos, besavan respetuosament la real cédula en audiencia plena y pronunciavan aquestas paraulas consagradas per l'ús: «Obeheixo, pero no executo, porque finch que representar per sobre de tot.» (Se passava després la real cédula de llavi en llavi pels membres de la audiencia y tots pronunciavan iguals paraulas.)

Los Virreys del Méjich y del Perú no podían destituirse fins al cap de set anys d'estar proclamats; pero enviavan valiosos regalos als favorits del rey y sus concellers d'Indias influyents y conseguían quedar-se en sos lucratiu puestos fins a deu anys mes del terme prefixat.

Las provincias que constituían la monarquia espanyola en aquella época, no sels estavan divididas baix lo punt de vista polítich, sino també baix lo punt de vista religiós. Hi ha havia a Espanya un milló de juheus per cada deu milions d'habitants. Tenían sinagogas en los principals pobles de las Castellas y formavan classe apart en lo poble. Sas riquesas eran inmensas. Com que estavan exclosos dels destins públichs, se havían dedicat al comerç que feya passar a sas mans casi tota la plata acunyada de la península. Eran los prestamistas dels Reys y de las classes altas, y excepte la petita tributació que pagavan al clero desde'l sigle XIV, no tingueren metiu de queixarse de cap persecució durant molt de temps. No obstant, sa riquesa despertava l'enveja de molts, y ls acusavan d'exigir a sos deutors uns interessos usuraris.

A principis del sigle XV, los freres ab sos sermons aixecaren contra ells una explosió popular y mes de cent mil familias tingueren de batejarse pera sortirne ab vida. Designaren a sos descendents ab lo nom de *marrans* ó rassa malehida, porque no ers de cor sa conversió, sino que continuavan practicant en segret lo culte de Moisés.

Trad. de JOSEPH ALADERN.

La corassa y 'l torpedo

Ab aquest títol ha publicat un important diari portugués un article, donent la rahó als sabis de la mort, porque la lluyta que actualment sostenen l'acorassat y 'l torpeder es verdaderament formidable y no es possible endevinar qui vencerá al cap devall.

(1) En las actuals circumstancias en que Espanya lluyta pera retenir los restos de son imperi colonial, creyém que será de gran interés traduir lo present treball, degut a la ploma del célebre historiador francés Mr. Weis.—N. del Trad.

Un americá, Bushnell, feu en 1797 las primeras experiencias del torpedo. Aquest es ja secular y cent anys be ha pogut ja ensenyar al mon totes sas arts y virtuts.

Lo dia 8 de Juny del any citat, David Bushnell, donava compte a Tomás Jefferson, llavors ministre dels Estats Units a París, dels experiments fets ab una máquina submarina colocada entre la costa de Connecticut y Nueva Londres, ab propósit de destrossar lo casco de la fragata «Gerberus». S'ignorá si aquest barce sufrí ls efectes d'aquella máquina destructora; pero se sab que un paylebot, que per desgracia passá per demunt de la mina, la feu explotar y volá per l'ayre.

Després de Busnell, altre americá, Robert Fulton, oferí sos serveys y l resultat de sos experiments al Govern francés, lo qual rebutjá aquells plans destructors, jutjantlos no selzament impracticables, sine contraris a la humanitat. Bonaparte, a qui la humanitat res li importava, doná després a una comissió l'encàrrech de facilitar a Fulton los fondos necessaris pera sas experiencias, que foren fetas ab lo «Nautilus», en lo port de Brest, en 1801. Lo «Nautilus», fou donchs, lo primer barco torpeder; més a pesar d'haver donat tal ensaig un resultat excelent, lo cert es que Fransa no adoptá l'invent y tres anys després aparegué a Londres Fulton protegit per Pitt, que estava convenut de la gran importancia del invent.

De Bushnell y Fulton cap a nosaltres no s'pot dir que la ciencia s'hagi estacionat. Lo dol, lo formidable dol, se verifica entre la corassa y 'l torpedo. Un enginyer inventa un torpedo, un projectil de determinada fonsa explosiva ó perforadora y, al matey temps, ell ó altre inventor, acut al navío de guerra donantli una corassa capaç de resistir aquell cop. Tal ha sigut l'entreteniment dels enginyers navals de tot nostre sigle.

Las minas de Bushnell eran barrils de pólvora que feyan explosió per lo contacte; las actuals son de dinamita, de tots los explosius en quin estudi distreu sos ocis imperials Guillerme II.

Lo primer acorassat que s' llensá al mar fou segons creyém, lo «Warrior», en 24 d'Octubre de 1861. Tenía un tonelatje de 6.107, una fonsa de 1.250 cavalls y 32 pessas d'artilleria.

Quina figura mes trista faria en la actualitat aquest barco en mitj de las escuadras modernas, entre acorassats de 11.400 toneladas com lo «Inflexible», ab una fonsa de 8.000 cavalls y ab prou feynas montat ab quatre pessas d'artilleria!

Ab corassas d'un metre d'espessor, ab canons de 200 toneladas y llensant projectils de 400 kilos de pes a una distancia de 12 millas! Lo canó de Spzzia es d'aquest calibre.

Aixís las cosas, lo dol entre 'l torpedo y la corassa, sembla ha de resultar inevitable la derrota d'aquesta última puig que avuy es ja difícil, sino impossible, aumentar lo tonelatje dels barcos de guerra, sens alterar las condicions de la arquitectura naval.

L'explosiu vens la més poderosa resistencia y, apart las circumstancias peculiars del combat, tota batalla naval té anticipadament son eplech, essent la victoria la resultant d'un càlcul matemátich. Essent totes las demás condicions iguals, com pot haverhi dupte sobre'l resultat d'un combat entre dos barcos, un acorassat, fent foch a tres millas, y altre ab prou feynas a dos millas y mitja?

Sessió del Ajuntament

Beix la presidència del M.ltre. Sr. Alcalde don Joseph M. Borrás y ab assistència dels regidors senyors Font de Rubinat, Vilella, Massó, Briangó, Jordana, Vergés, Romero, Navás, Sardá, Bartulí, Mas, Nougués, Quer y Pallejá, tingué lloch abir à dos quartis de vuit del vespre de la segona convocatoria.

Se llegí y quedá aprobada l' acta de la anterior. L' Ajuntament quedá enterat d' una invitació pera assistir als solemnes y divins oficis que se celebrarán en lo Santuari de la Verge de Misericordia, acordant-se hi assistissin los senyors regidors que vulguessin junt-ab-la secció de Culta.

Aixís mateix quedá enterat d' una comunicació del Arxiprest de la Párrquia de Sant Pere invitantlo à las funcions religioses de la diada de Corpus Christi en la que s' acordá per majoria de vots le seguir la costum dels anys anteriors.

Se doná compte d' un estat de distribució de fondos pera el present mes.

Passá á la secció corresponent una instancia del contractista de las obras del nou Manicomi sollicitant autorisació pera colocar una canyeria desde la «Boca de la mina» al lloch que s' emplassa l' edifici pera provehirse de l'aygua que necessita, de la que s' destina à la industria.

S' aprobá l' dictamen de la secció d' Hisenda donat á la comunicació del senyor Coronel de Caballeria concedintli ls terrenes en usufruyt per 20 anys, sens perjudici d' allargar lo plassó, ahont s' ha de construir lo picadero.

Per un dictamen de la secció de Consums s' acordá nombrar vigilanti de primera classe á Joan Meix Arqué, pera omplir la vacant que ocorregué ab la mort de Joseph Sardá.

S' aprobaren varis comptes de particulars. Lo senyor Alcalde posá en coneixement del Consistori la visita que s' feu á Tarragona per la cuestió del tranvia, y novament se parlá extensament d' aquest assumpto, sense res de particular pera el lector, y sembla que per darrera vegada.

Lo senyor Alcalde posá en coneixement que degut á las gestions fetas per D. Bonaventura Font, metje municipal d' Aleixar, y que com á bon fill de Reus estima à la seva patria y s' desaytella pel seu engrandiment y benestar, ahir lo visitaren una comissió composta del Alcalde y majers contribuyents dels pobles de Maspujols, Aleixar y Vilaplana, al objecte de veure si junt-ab l' Ajuntament de Reus se conseguia engrandir lo carrer de Reus que desde la carretera d' Alcolea va á Maspujols y s' arreglava.

Seguidament feu llegir l' acta que s' aixecá de la reunió compromentse cada Ajuntament à prestar los serveys que s' indicavem.

S' acordá que passés á la secció de Foment.

Passá á la secció corresponent una proposició del senyor Vergés manifestant que s' instalés la cunya económica en lo pati que hi ha en la casa que ocupa l' Manicomi provincial, propietat del Ajuntament y que s' emprenguessin las obras tot seguit.

Passá á la secció de Foment una proposició del senyor Nougués indicant que s' estudiés si podia empendres la instrucció d' un expedient d' expropiació ferosa à fi de que una de las travessias del carrer de Sant Pere alt tingué comunicació ab los terrenes de devant la estació del Nort.

Y no haventhi cap més assumpto de que tractar s' aixecá la sessió.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS del dia 3 de Juny de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: HORAS d' observació, BARÓMETRE aneroid, GRAU d' humitat, PLUJA en 24 horas, AGUA evap. en 24 h., ESTAT del cel, OBSER. particular. Data for 9m and 3p.

Table with 4 columns: TEMPERATURAS (Maxima, Minim., Term. tipo), VENTS (direccio, classe), NUVOLS (can). Data for 9m and 3p.

Nostre diligent y actiu corresponçal á San Sebastián D. Miquel Ostolasa, ha tingut la desgracia de perdre á son carinyós pare precisament al mateix dia de la arribada d' aquest á aquella hermosa capital, pera passar una temporada al costat de son estimat fill.

Al acabar de pujar los esgrahons de la escala y anar á entrar al pis li agafá un atach apoplétich, cayent mort als brasses de son fill.

Nos fem cárrech del dolor que tan inesperat succés causaría en l' ánima de nostre amich y company, y li desitjem una cristiana resignació pera que li serveixi de consol, à la vegada que desde aquestas columnas li enviém la expressió mes sincera de nostre condol.

Demá diumenge, á las 9 de la nit, tindrà lloch en lo «Centre de Lectura», un concert instrumental de guitarra y bandurria per los aplaudits artistas donya Encarnació Box y don Lluís Domingo, execontant lo següent programa:

Primera part: «Cádiz», pas doble de Chueco; Tria y Miserere del «Trovador» de Verdi y «Tires Nacionales» de Pot-Pourri de Mora.

Segona part: Preludi de la sarsuela «El Anillo de hierro» de Marqués; Marcha Turca de Mozart y la «Jota de la Dolores» de Bretón.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, 667'64 pessetas.

Demá á la nit en lo teatro de la societat «El Alba», s' hi donará una escullida funció, representantse l' interessant drama de Pitarra titulat «La Ràtlla Dreta», encarregantse del desempenyo dels dos principals personatjes de la obra la Sra. Canaval y l' senyor Cubells.

Per fi de festa se posará en escena la divertida comedia «Sebas al cap», que será desempanyada per los principals aficionats d' aquella secció dramática.

Durant lo present mes celebrarán sa fira anual las següents poblacions de nostre Principat: Dia 5, Vilaverd; 11, Santa Pa; 13, Tirvia y Solso; 15, Calonge; 18, Salardú; 20, Esterri d' Aneu; 24, Manresa; Pons; Pineda, Prats de Llusanés y Castelló d' Ampuria; 25, Bosost; 30, Canejan; Sant Martí de Centellas, primer diumenge; Santa Coloma de Farnés, 11 d' lluís ans del 13, y Santa Coloma de Centellas, segon diumenge.

També celebrarán sas festas majors en dití periode las localitats que á continuació si relacionan: Dias 10 y 11, Olesa de Montserrat; 14 y 15, Tremp; 16 y 17, Calella; 19 y 20, Sant Gervasi de Cassolas; 20, 21 y 22, Camprodón; 24, 25 y 26, Valls, Mongat, Olesa de Montserrat, Palamós, Poble de Masanet, Rodonyá, Sant Hilari y Vilassar de Baix; 29 y 30, Abre- ra, Canet de Mar, Gavá, Masnou, Montornés, Perafort, Reus, Riudecols, Rubí, Sant Cugat del Vallés, Sant Pere de Premiá, Sant Pere de Vilamajor y Tossa.

Copiém del Diario del Comercio de Tarragona: «Repugna y desdín d' un poble com lo nostre que aqueixos infelissos desertors que s' presentan ara espontáneament pera prestar sos serveys á la patria, tingan que dirigirse als punts de destí à peu y provistos d' una miserable carta de socorro.

Ans d' ahir, dos joves procedents de Cete, que desembarcaren en aquesta plassa y que anavan destinats á Barcelona, pera incorporar-se en filas, no pogueren conseguir lo que ls hi fos abonat lo viatge fins aquella capital, veyentse obligats á anarhi à peu; després d' haver percebut la fabulosa cantitat de cincuenta céntims de pesseta com abono de sa carta de socorro.

¿No podria dictarse per lo Ministeri corresponent una disposició que tendís à evitar lo vergonyós espectral que presenciarem ans d' ahir?

Aixís ho esperém, y aixís ho mereixen aquestos espanyols que tornan á la patria pera ab sa sanç defensor l' honor y la dignitat de la nació.»

Demá en lo teatre de la societat «Juventud Rense» hi tindrà lloch lo benefici de la secció d' aficionats que hi actúa posant en escena per segona vegada lo popular drama de costums aragonesas «La Dolores». No duptém que ls beneficiats tindrán una bona entrada fentlo endevinar aixís lo molt que agrada al públich aquesta obra y la bona execució que va tenir aquella representació.

Lo dia 31 del mes passat arribá á Marsella, ab 1,080 passatgers del Plate; l' vapor francés «Bearn», figurent entre la seva càrrega 8,500 sacs de blat y 3,500 de café, y ls vapors «Erymanthe» y «Vercingetorix» ab 15,397 caps de bestiar de llana embarcats á Orán.

La Junta Directiva del Foment del Treball Nacional de Barcelona, preocupada devant de la crisis obrera que s' va extenent à consecuencia de la paralisació d' industrias que la guerra motiva, ha resolt obrir una suscripció permanent entre sos socis y ls productors en general pera fer cara á dita crisis, distribuintse

ls 10 individus que constitueixen la citada Junta en deu comissions encarregades de buscar personalment adhesions à fi de que la suscripció sia digna del caritatiu móvil á que obeheix y basti pera acudir à las grans necessitats à que haurá d' atendre.

En virtud d' acort pres la Diputació de Barcelona en sa darrera sessió, se va enviar lo següent telegrama al senyor President del Consell de Ministres:

«La Diputació provincial se veu en lo cas de oridar sa ilustrada atenció del Govern de S. M. sobre la intensísima alarma que ha produhit en aquesta provincia las noticias que publica la premsa referents al projectat impost sobre exportació de géneros manufacturats, vins, olis y altres productes espanyols en moments en que s' han tancat fabricos y tallers ab gran detrehiment de la numerosa població obrera y s' extén la miseria en los camps.—Lo president, Andreu de Sard.»

S' ha disposat una crida á 300 individus de la Armada pera que concorrin al Ferrol à fi de comensar à prestar serveys en los barcos de guerra.

Durant la estancia estiuhenca de la cort á San Sebastián prestará servey de yate real lo «Urania», que es lo que reglará España l' opulent senyor de Recur. L' «Urania» es tot d' acer, mideix 60 metres de llargh per 8 d' ample y 5 d' alt, te un anar de més de 12 milles y fou construhit per la casa Thomson de Inglaterra.

Han rebut en la Universitat de Barcelona lo grau de llicenciat en la Facultad de Farmacia los senyors don Lluís Arnalich Aragonés, natural de Torredembarra, y don Anton Compte Aragonés, de Monroig.

Diuen de Londres que segons despaiga de Washington, la goleta «Lady Grey», que anava desde Blondike al territori de Alaska conduhint 61 buscadors d' or, s' ha anat á pico, aprop del Cabo Flatter, salvantse solament 27 homes.

Participan de Valencia que l' poble de Torrent s' ha amotinat contra l' impost de consums.

Ab dit motiu han correngut varis desordres, als que posá terme la guàrdia civil.

Un oficial de la escuadra inglesa ha escrit al ministre de Marina, enviantli un bitlet de cinch llinras esterlinas pera que las apliqui á qualsevol dels fondos que s' relacionin ab la guerra que sostenim contra ls yanquis.

Per ordre del ministre de Marina ingressá dita cantitat en la suscripció nacional.

Ha mort á Barcelona l' entusiasta catalanista don Pere Rom, industrial intel·ligent y d' un caràcter tant bó que s' feya estimar per tots los que l' tractavan.

L' Ajuntament de Vilanova y Geltrú te l' proposició de formar una galeria de vilanovesos ilustres, en la que hi figurará el retrat de don Tomás Ventosa, que actualment se treba en la Exposició de Bellas Arts, pintat per lo senyor Montserrat.

En virtud de concurs per ascens han sigut nomenbrats mestres los senyors següents: don Joan Torres y Mari, pera Santa Margarida (Balears); don Merit Jordi y Vilar, pera Amposta (Tarragona); don Ignasi Vallés y Paronella, pera Rubí (Barcelona); don Joan Sales y Cano, pera Manlleu (Barcelona); don Pere Baró y Guillemi, pera Selva del Camp (Tarragona); don Marcell Casals y Pujol, pera Espuga de Francolí (Tarragona); y don Joseph Porcel y Más, pera Ibiza (Balears). Així mateix pel Rectorat s' han fet los següents nomenbraments d' interins, don Emili Roig y Tolrà, pera Tiana; donya Maria Montserrat Morá y Mercadé, pera La Cenia; donya Constança Ribé Bonjorn, pera Cerviá; donya Teresa Cuyto y Llorens, pera la auxiliaria de Lleyda; donya Isabel Gatevilla y Palacios, pera Morell; y donya Carme Olivé y Carayalls, pera Miravet.

La societat coral «La Catalana», de Barcelona, commemorará avny lo XIX aniversari de sa creació ab una vetllada en lo Teatre Principal, destinant lo que s' recandi á la suscripció nacional.

ESCORIAS THOMAS.—Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Quarta relació dels socorros distribuïts durant lo mes de Maig de 1898 per la Comissió d' auxilis de Reus als soldats malalts procedents de Cuba y Filipinas.

	Ptas.	Cts.
Suma anterior	1211	95
Vicens Suñé Mestre de Pobla de Masaluca.		
Joseph Domenech, de Torre del Español.		
Joseph Poig, de Ribarroja.		
Jean Rius, d' Alforja.		
Pau Mas Suñer, de Fatarella.		
Joaquím Segura, de Benissanet.		
Joseph Biarnau Queraltó, de La Morera.		
Total 7 soldats tranzeunts ab 5 pessetas	35	
Joseph Raset Domingo, de Reus, ab 5 id.	5	
Miquel Simon, Joseph Maria Casadó, Manuel Badenas, Joseph Mas, Joan Bonet, Enrich Monné, Francisco Beltas, Francisco Llauredó, Salvador Castro, Pere Pujol, Joan Domenech, Ramon Ribas, Pere Vives, Joseph Mateu, Anton Sabater, Mateo Rabassa, Francisco Papaselt, Joan Cros.		
Total 18 soldats de Reus ab 10 pessetas	180	
Ramon Zuaso Salva, ab 15 »	15	
Domingo Climent, Joseph Fusté, Amadeo Grau, Emili Banús, Anton Ferrando, Emili Nicolau, Gumersindo Guinovart, Joan Ferré, Joan Oriol.		
Total 9 soldats de Reus ab 20 pessetas	180	
Satisfet á D. Celestí Ferrando son compte d' impresos, circulars y talonaris	60	
Gastos d' hostatje a 7 soldats tranzeunts	30	
Total pesetas	1716	95
RESUM FINS A LA FETXA		
Hostatje y metálión á 66 soldats tranzeunts	185	25
Efectiu á 35 soldats de Reus	1130	
Dos enterros é impresos	101	70
Total	1716	95
Recaudació del mes de Mars	333	
Dèficit peasetas	1383	95
Lo Tresorer, G. Bartolí.		

Registre civil

del dia 2 de Juny de 1898

Naiements

Anton Navés Gimenez, de Anton y Agnets.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Suqué, 56 anys, Valroquetes, 8.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Francisco.

CULTS RELIGIOSOS

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia.

Avuy á dos quarts de sis de la tarde 's canrrà la Salve de costum y seguidament se continuarà l' Novenari dels dias anteriors.

Demà festa de la Santíssima Trinitat, á las nou del matí se celebrarà un solemne Ofici á tota orquesta y sermó á càrrech del M. Il·ltre. Dr. D. Joseph Garcia, Canonge Magistral de la Catedral de Tortosa. A la tarde á dos quarts de sis continuació del Novenari y abduas funcions, acabant ab lo besà-mans á la Santíssima Verge. Lo dillus á las sis de la tarde últim dia del Novenari. Dimars, y mentres durin las actuals circumstancias, se resarà tots los dias á des quarts de set de la tarde lo Sant Rosari.

Sant de demà.—La Santíssima Trinitat.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 2

De Marsella y esc. en 4 dias v. «Cabo Prior», de 675 ts., ab tránsito, consignat á don Marián Peres.

De Certe en un dia, v. «Correo de Cartagena», de 258 ts., ab hocoys buyts, consignat als senyors Vinda y nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatxadas

Pera Palma de Mallorca, llaut «Jóven Miguelito, ab carga general.

Pera Certe v. «Correo de Cartagena», ab ví.
Pera Gandia llaut «Pepeito», ab lastre.
Pera Bilbao y esc. v. «Cabo Prior» ab carga general.
Pera Liverpool, v. inglés «Georgian», ab carga general.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	47'05	Cubas del 86	61'
Exterior	62'45	Cubas del 90	50'62
Colonial		Aduanas	78'25
Norts	21'15	Oblig. 5 p 8 Almansa	75'25
Fransas	18'45	Id. 3 p 8 Fransa	35'75
Filipinas	58'25		

PARÍS		GIROS	
Exterior	35'56	Norts	
París	80'	Londres	45'60

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	47'05	Filipinas	
Exterior	62'45	Aduanas	78'25
Amortizable		Cubas 1886	61'
Fransas	18'45	Cubas 1890	50'50
Norts	21'15	Obs. 6 0/0 Fransa	66'25
Exterior París	35'	Obs. 2 0/0 »	36'

GIROS	
París	80'
Londres	45'60

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París. Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	
» á 8 » vista.	
París á 8 » »	82'50 operacions
Marsella á 8 » »	

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS	0/0	0/0
Gas Reusense.		750
Industrial Harinera.		500
Banch de Reus.		475
Manufacturera de Algodon.		400
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150	

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebratás medicas, aixis nacionals com exranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias pertenez única y exclusivament al art mecanich, acompanyat dels coneixements anatómichs suficientes.

No deu confiar-se en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochos los que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretá ves dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prempite, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cauchouc ab ressort, testimoniante aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátichs pera evitar lo carregament d' espalltas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles é Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 3.

Los cablegramas que 's reben de Washington acullen infinitat de noticias relativas al paradero del almirall Cerverá.

En alguns despaigs s' assegura que aquest continúa á Santiago de Cuba.

En altres cablegramas se diu que á favor del pánich que produhi l' atach nocturn (?) á Santiago de Cuba, l' almirall Cervera pogué sortir á bordo d' un destroyer espanyol sense ser vist, colocantse á retaguardia de la escuadra americana.

Ategeixen los telègramas que 's fan eco d' aquesta versió, que desseguida s' incorporaren al destroyer los demás barcos de la escuadra espanyola, quedant solzament á Santiago de Cuba l' acorassat «Colón».

—A la carta que ven escriure los Srs. Calzado, Palomo y altres possibilistas adherits á la majoria, ha contestat lo Sr. Castelar dihéntloshi que no té perque separarse del Sr. Sagasta.

«Jo, diu en Castelar, soch y seré sempre republicá impenitent, agé á tot partit polítich, no volguent que ningú comparteixi mas responsabilitats.»

Declara després lo Sr. Castelar, que l' article de la «Petite Revue» fou escrit en abril, avans de que hagués esclatat la guerra, y que á son entendre no conté cap ofensa al jefe del Estat.

Aquesta carta l' han llegit los Srs. Calzado y Palomo al Sr. Sagasta, obrant per son propi compte.

—Cablejan de Hong Kong que segons noticias de Manila los rebeldes filipins rebutjaren las proposicions del cabecilla Aguinaldo, á qui obligaren á refugiarse á bordo d' un creuher americá.

—Lo President del Consell afirmava aquesta tarde que la escuadra del almirall Cervera permaneceix á Santiago de Cuba.

Respecte de Máxim Gomez, lo Sr. Sagasta diu que ignora si s' ha mostrat ó no disposat á suspendre las hostilitats.

—La comissió d' Hisenda americana ha calculat que 's gastos de guerra pujan á cent mil dollars diaris y que si la guerra dura un any los Estats Units gastaran 600 milions.

—Un despaig de Kingston (Jamaica) diu que 'l creuher americá «Yale» se troba apostat aprop d' aquell punt pera donar cessa al vapor espanyol «Parisima Concepción», que porta un valió carragament.

—S' assegura que en ayguas de Cienfuegos ha sigut rellevat del mando de la escuadra americana lo comodoro Scheley, sustituhintlo l' almirant Sampson.

—Ha arribat á Santiago de Cuba un creuher inglés pera protegir als subdits de la Gran Bretaña.

—S' ha ordenat als barcos americans «Oregon» y «New York» y á vuit creuhers que vagin á reforzar la escuadra que 's troba frente á Santiago de Cuba.

—Encara no ha sortit de Tampa un sol soldat pera la invasió de Cuba.

Careix per lo tant de fundament quant s' ha dit referent al envió de tropas á la Gran Antilla.

—Ha sigut confiscat lo carragament de carbó que 'l barco inglés «Restorwel» conduhia á Santiago de Cuba.

Las protestas del cónsul d' Inglaterra no han sigut atesas en lo més mínim.

Lo «Restorwel» continúa á Cayo Hueso.

—En las costas de la Florida los barcos nortamericanas han canonejat al vapor inglés «Bengal».

—Lo ministre de Marina ha rebut la suma de 13.700 pessetas equivalents á un dia d' haber del personal del Arsenal de la Carraca.

Dita suma ingressá á la suscripció nacional pera atendre als gastos de la guerra.

—Lo Tribunal americá de Presas ha declarat bona la del vapor espanyol «Carlos Rojas».

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 3.

Lo general Macías telegrafia estar la isla sens novelat.

Nega que s' hagi fusellat á cap espia, y respecte Borrosa no diu res.

Diu així mateix que te asseguradas las subsistencias; han arribat varis barcos ab abundants queviures.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.1, 2.1 y 3.1
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes (per Vilafranca)
 12:41 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilafranca)

De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca)
 9:46 m. (per Vilafranca)
 1:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora
 9:33 m. 1:04 t. 3:10 t. 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
 4:21 m. 8:00 m. 12:05 t. 6:04 t. 7:36 n.

De Reus á Tarragona
 8:30 m. 9:47 m. 2 t. 7:04 t.

De Tarragona á Reus
 7:30 m. 12:25 t. 4:30 t. 8:20 n.

De Reus á Lleyda
 8:40 m. 5:23 t.

De Lleyda á Reus
 5:50 m. 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
 1:28 t. còtxes de 2. y 3.

De Vimbodí á Reus
 9:53 m. còtxes de 2. y 3.

De Tarragona á Valencia
 9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
 11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS
 De Tarragona, 8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
 De id. directe 10:30 t.
 De id. id. 1:07 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendents de Lleyda) 7:50 t.
 De Madrid y Zaragoza 7:30 m.
 De Lleyda y Huesca 7:30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 27 de Noviembre y 14 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropes de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Pera Tarragona directe á las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8:00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 6:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura que s deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

Francisco Flos y Calcat

Preu 6 rals.—Se ven en aquesta impremta.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sols presentant un al·larsen á dormir y altre á la matinada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSITIÓ en Reus: Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsula 6 rals.

PERA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COMO AB O FOSFATADO **COMO ABONO POTASICO**

GARANTIZADAS PURAS **SOLUBLES AL CITRATO** **SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA**

El más económico, el más eficaz, el más duradero. **bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT**

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16.00 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PRA PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM-VALENCIA

Lo General Molins...
 Reus.—PLAZA DE PRIM.—REUS